PRENUMERATA MIESIĘCZNA:
Za 1 wyd. „Poranna" lub „Wiecz." 170 M
Z dostawą w miejscu lub przesyłką poczt. 185 M
Za 2 wyd. „Poranna" i „Wiecz." 340 M
Z dwurazową dostawą w miejscu lub przesyłką pocztową . . 370 M

NALEŻYTOŚĆ POCZTOWĄ OPŁACONO RYCZAŁTEM

CENA NUMERU POJEDYNCZEGO
8 Mk.

GAZETA PORANNA

wychodzi codziennie o godzinie 1 popoł. i o godz. 6 rano („Gazeta Poranna")

P. T. Interesentów uprasza się o zgłaszanie w sprawach redakcyjnych wyłącznie między godz. 6 a 7 wieczorem w biurze Redakcyi przy ul. Sokoła 4/I
Rękopisów nie zwraca się. — Biura Administracyi otwarte codziennie od godziny 6-tej rano do godz. 7-mej wieczór. — Telefon redakcyjny Nr. 15.

Nr. 5782. Lwów, piątek 15 Kwietnia 1921 Rok XII

P. S. L. nie wycofa się z rządu.

50 prc. redukcya personalu urzędniczego blizka.

P. S. L. nie wycofa się z rządu.

Warszawa, 14. kwietnia.

(Telef.) (m). W „Gazecie Ludowej" ukazał się artykuł, domagający się ustąpienia ludowców z obecnego rządu. Wobec tego, że głos ten, powtórzony przez niektóre organa prasy warszawskiej, identyfikowano ze stanowiskiem P. S. L., prezydyum klubu poselskiego PSL. upoważniło Waszego korespondenta do stwierdzenia, że artykuł wspomniany jest tylko wyrazem opinii autora. Klub PSL. stoi na stanowisku, że obecne położenie państwa, szczególnie zaś ze względu na niebezpieczeństwo utraty Górnego Śląska, wymaga, aby rząd dzisiejszy pozostał nadal u steru i dlatego PSL. musi podporządkować względy partyjne interesom państwowym, utrzymując swoich ministrów nadal w gabinecie.

50 prc. redukcya państwowego personalu urzędniczego nastąpi w ciągu najbliższych miesięcy.

Warszawa, 14. kwietnia.

(Telef.) (m). Jednem z najważniejszych zagadnień państwa jest obecnie sprawa unormowania naszej administracyi. Akcya przedsęwzięta przez prezydyum Rady ministrów w kierunku ograniczenia liczby urzędników objęła tylko władze trzeciej instancyi, tj. ministerstwa. Tam zrobiono istotnie dużo w kierunku ograniczenia liczby urzędników. Natomiast władze instancyi pierwszej i drugiej roją się od balastu niepotrzebnych sił urzędniczych. Trudno bowiem przypuścić, aby rzeczywiście potrzebną była taka liczba urzędników, jaką mamy w Polsce. Dość wspomnieć, że w Kongresówce i Małopolsce bez Poznańskiego i Pomorza i bez urzędników wojskowych jest 368.000 urzędników, których koszta utrzymania wynoszą rocznie 38 miliardów marek. Sama policya państwowa kosztuje 9 miliardów. Są to stosunki absolutnie niezdrowe. Jeżeli się zważy, że na utrzymanie każdej z tych sił urzędniczych przypadają co najmniej 2 osoby, dojdziemy do wniosku, że przeszło milion ludzi w Polsce żyje na koszt państwa. Do tego trzeba dodać pokaźną ilość biurokracyi w Poznańskiem i na Pomorzu, oraz funkcyonaryuszy wojskowych. Jak się dowiaduje Wasz korespondent, prezydyum Rady ministrów zarządziło obecnie bardzo szczegółowe badanie urzędników i sił urzędniczych pierwszej i drugiej instancyi i jest nadzieja, że w przeciągu kilku miesięcy liczba urzędników zmniejszy się o 50 prc., ponieważ cyfry dotychczasowe są poprostu przerażające.

LIKWIDACYA DEMOBILU A WICEMINISTER SKARBU.

Warszawa, 14. kwietnia.

(Telef.) (m) Po skończonej wojnie został ogromny materyał wojenny, dziś wojsku już nie potrzebny, a natomiast mogący się bardzo przydać rolnictwu i przemysłowi. Wedle dokonanych obliczeń, wartość tego t. zw. demobilu przewyższa kwotę 8 miliardów mk. Na podstawie uchwały rady ministrów, likwidacyę tego demobilu powierzono ministerstwu przemysłu i handlu. Minister Przanowski odbył siedm konferencyi z wiceministrem skarbu Weinfeldem, domagając się kredytu dla urzędników, którzy mieli pojechać na miejsce celem przeprowadzenia rejestracyi i przygotować sprzedaż tych materyałów między koła interesowane. Niestety, p. wiceminister Weinfeld i w tym wypadku postąpił według swej metody sabotowania interesów państwa, albowiem odmówił kredytu, wynoszącego zaledwie kilkadziesiąt tysięcy marek. Wobec tego skarb państwa stracił wiele milionów, albowiem znaczną część tych rzeczy skradziono przez ten czas, mnóstwo zaś uległo zniszczeniu. Dopiero dzięki energicznej interwencyi prezydyum rady ministrów wydostano na ten cel kredyty, poczem minister Przanowski wyjechał do Małopolski, aby tę sprawę ostatecznie doprowadzić do końca. W samym Tarnowie wartość przedmiotów — podlegających demobilizacyi, a nadających się dla przemysłu i rolnictwa, wynosi przeszło półtora miliarda marek.

CALENDARIUM OBRAD SEJMOWYCH.

Warszawa, 14. kwietnia

(Telef.) (m) Warszawskie koła polityczne wyobrażają sobie calendarium przyszłych obrad sejmu w ten sposób: Po posiedzeniu czwartkowem, a ewentualnie piątkowem, sejm zbierze się ponownie dopiero 10. maja, obrady zaś trwać będą przez maj i czerwiec. Lipiec i sierpień poświęcone będą wakacyom. Feryе skończą się prawdopodobnie w połowie września, poczem sejm pracować będzie przypuszczalnie do lutego, tak, że dopiero z wiosną 1922 odbyłyby się nowe wybory. Między innemi sejm ma uchwalić ustawy, potrzebne do wykonania konstytucyi, a ustaw tych jest około 30.

O ORDYNACYĘ WYBORCZĄ TOCZYĆ SIĘ BĘDĄ ZACIĘTE WALKI.

Warszawa, 14. kwietnia.

(Telef.) (m) Tutejsze koła polityczne już obecnie zajmują się sprawą ordynacyi wyborczej, która prawdopodobnie wiele czasu zajmie sejmowi, a o którą toczyć się będą w sejmie prawdopodobnie zacięte walki. Miasta domagają się utworzenia odrębnych okręgów miejskich, twierdząc, że obecne środowiska miejskie toną wśród ludności wiejskiej. Natomiast sfery wiejskie i pewne rozważniejsze żywioły miejskie będą obstawały przy zasadzie dotychczasowej ordynacyi wyborczej. W Polsce bowiem stosunki miejskie są tego rodzaju, że długie jeszcze muszą upłynąć lata, zanim można będzie ludności tej w Polsce przyznać wpływ poważniejszy.

PIASTOWIEC PREZESEM KÓŁEK ROLNICZYCH W KONGRESÓWCE.

Warszawa, 14 kwietnia

(Telef.) (m) Wczoraj odbyły się wybory zarządu T. w. Kółek rolniczych w Kongresówce. Wybory te były niezwykle interesujące z tego względu, że o godność prezesa ubiegały się dwa stronnictwa: piastowcy i thugutowcy. Piastowcy wysunęli kandydaturę obecnego prezesa Gł. Urzę

du Ziemskiego p. Wilkońskiego, jednego z najwybitniejszych działaczy na polu kooperatyw w Kongresówce — thugutowcy zaś wysunęli kandydaturę b. ministra rolnictwa Poniatowskiego. Wybory przyniosły zwycięstwo piastowcom. Prezesem wybrany został p. Wilkoński, wiceprezesem również piastowiec p. Kowalczuk. Wobec tego, że p. Wilkoński otrzymał zaszczytną godność ze strony instytucyi, w której dotąd olbrzymie p łożył zasługi, nie jest wykluczone, że zrezygnuje on ze stanowiska prezesa Gł. Urzędu Ziemskiego, a obejmie n wy dział pracy, w którym dał się poznać w Królestwie w sposób bardzo wybitny. O decyzyi p. Wilkońskiego w tej chwili nic pewnego jeszcze powiedzieć nie można. W razie jeg rezygnacyi prezesem Gł. Urzędu Ziemskiego zostałby prawdopodobnie p. Kiernik.

Paryż przewiduje ciężką walkę o Śląsk.

Warszawa, 14. kwietnia.

(Telef.) (m). Wedle otrzymanych tu z Paryża wiadomości, gen. Lerond ciągle jest optymistycznie nastrojony co do decyzyi w sprawie górnośląskiej. Jest on też przekonany, że Persival De Marini podzielają jego zdanie co do wytknięcia granicy. W Paryżu natomiast opierają się na pewnych informacyach, przewidują bardzo trudną walkę i biorą pod uwagę kilka sposobów podziału G. Śląska, z których każdy mógłby znaleźć większość Rady najwyższej.

SAPIEHA ISTOTNIE WYJEŻDŻA.

Warszawa, 14. kwietnia.

(Telef.) (m) Potwierdza się pogłoska, że minister Sapieha uda się w sprawie G. Śląska do Paryża i Rzymu. Termin jego wyjazdu dotąd nie jest jeszcze ustalony.

P. H. DIAMAND WYJEŻDŻA W SPRAWIE ŚLĄSKA DO LONDYNU.

Warszawa, 14 kwietnia

(Telef.) (m) Jak słychać, poseł p. Herman Diamand wyjeżdża w przyszłym tygodniu do Londynu, aby zapoznać tamtejszych przywódców socyalistycznych ze stanowiskiem Polski w sprawie G. Śląska.

Rząd węgierski uznaje w Karolu prawowitego króla.

Berno szwajc. 13. kwietnia.

(PAT) Agencya pras. donosi: Potwierdza się wiadomość, że rząd węgierski zawiadomił szwajcarską radę związkową, iż uznaje króla Karola za prawowitego monarchę Węgier, któremu wpływy zewnętrzne nie pozwalają na wykonywanie obowiązków panującego. Z tego powodu rząd węgierski uprasza radę związkową szwajcarską, aby pozwoliła Karolowi na pobyt na ziemi szwajcarskiej.

Berno szwajc. 13. kwietnia.

(PAT) Havas. Rada związkowa rozważała prośbę rządu węgierskiego w sprawie zezwolenia b. królowi Karolowi na pobyt w Szwajcaryi. Rada postanowiła odroczyć powzięcie decyzyi w tej sprawie.

Sytuacya w Anglii.

DO ZGODY DALEKO.

Londyn, 13 kwietnia.

(PAT.) Reuter. Konferencya robotników górniczych z właścicielami kopalń zakończyła się wieczorem o godz. 6.15. Jeden z robotników biorących w niej udział oświadczył, że nie widzi drogi wyjścia i że daleko jeszcze do zgody. Poczyniono kroki w sprawie dalszych rokowań przedstawicieli kopalń względnie rządu z robotnikami.

L. GEORGE ROZPISZE NOWE WYBORY.

Londyn, 14 kwietnia.

(Telef.) (m) W kołach politycznych uchodzi za rzecz pewną, że Lloyd George rozpisze nowe wybory do Izby gmin w czerwcu br.

Rozmaitości telegraficzne

(Telef.) (m). **Odroczenie wyjazdu delegatów polskich do Brukseli.** Rozeszła się pogłoska, że możliwe jest odroczenie wyjazdu delegacyi polskiej do Brukseli aż do czasu wymiany dokumentów ratyfikacyjnych z rządem sowietów. Istotną jednak przyczyną odroczenia konferencyi brukselskiej jest nota Hymansa do rządu kowieńskiego, w której to nocie Hymans wbrew przyjętym zwyczajom dyplomatycznym przesądza ewentualny wynik konferencyi, jako niepożądany. W tych warunkach rząd polski musi się zastanowić nad tem, czy odbycie konferencyi w Brukseli jest wogóle celowe.

(PAT). **O wydanie polskich obywateli.** W dniu 10. kwietnia br. wiceminister Dąbski zażądał od władz sowieckich, aby w zamian za wysłanych do Rosyi komunistów, wydano ks. biskupa Łozińskiego, członka misyi dyplomatycznej Filipowicza, jakoteż członków misyi Czerw. Krzyża.

(§ E. E.) (Radio). **Wakacye nie będą skrócone.** Ministerstwo oświecenia **zaniechało w tym roku przedłożenia projektu skrócenia wakacyi.**

(Telef.) (m) **Wznowienie wysyłki węgla karwińskiego do Polski.** Wobec tego, że rząd polski zapłacił zaległą kwotę za węgiel pobierany z kopalni Guttmanna w zagłębiu ostrawsko-karwińskiem, wysyłka węgla do Polski zostanie w najbliższych dniach wznowione.

(Telef.) (m). **Likwidacya misyi Sawinkowa.** W związku z ratyfikacyą traktatu polsko-rosyjskiego ma być w krótkim czasie zlikwidowana rosyjska misya dyplomatyczna w Polsce. Chodzi tu o misyę Sawinkowa.

Przygotowania do Zjazdu dziennikarzy we Lwowie.

Lwów, 14 kwietnia.

Wczoraj odbyło się wspólne posiedzenie wydziału Tow. dziennikarzy polskich i Syndykatu dziennikarzy polskich, na którem po przedstawieniu przez dr. Vogla znaczenia projektowanego na jesień targu wschodniego we Lwowie, uchwalono zgodnie z życzeniem komitetu wykonawczego tego targu utworzyć pod przewodnictwem red. Laskownickiego sekcyę prasową, w skład której wejdą czł nkowie wydziału obu towarzystw dziennikarskich a na referenta tej sekcyi desygnowano p. Wład. Szenderowicza. Następnie omówiono na podstawie ogólnego zarysu, przedłożonego przez red. Frylinga, sprawę zjazdu dziennikarzy polskich, który miałby się odbyć we Lwowie w drugiej połowie września równocześnie z otwarciem targu wschodniego. Celem tego zjazdu jest załatwienie szeregu spraw zawodowych, jak też zapoznanie dziennikarzy polskich innych dzielnic ze stosunkami Lwowa i wschodniej części Małopolski. Tymczasowy komitet organizacyjny tego zjazdu tworzyć mają prezydya Syndykatu dziennikarzy polskich, Tow. dziennikarzy polskich i Kasyna i Koła lit. art.

Ustawa kwaterunkowa wygasła.

Konferencya właścicieli hotelów.

Lwów, 14 kwietnia.

(§) Z dniem 12 kwietnia wygasła prawomocność dotychczas obowiązującej ustawy kwaterunkowej, wedle której między innymi właściciele hotelów obowiązani byli odstąpić pewną liczbę pokoi do dyspozycyi komendy placu. Z tego obowiązku skorzystała komenda placu, płacąc bez względu na porę roku aż 3.50 mk. od pokoju i od doby. Krakowska komenda placu uznając, że cena ta jest wprost śmieszną w porównaniu z kosztami utrzymywania w dzisiejszych czasach pokoju hotelowego, rozpoczęła z tamtejszą organizacyą hotelarzy pertraktacye o ustalenie nowych warunków kwaterunkowych. Idąc za przykładem swoich kolegów krakowskich właściciele hotelów lwowskich odbyli wczoraj pod przewodnictwem p. Borowskiego zebranie, na którem po przeprowadzeniu dyskusyi uchwalono ze względów patryotycznych nie usuwać się od obowiązków dalszego zakwaterowania, domagać się jednak znacznego podwyższenia zapłaty. W tym celu udała się deputacya do pułk. Jasińskiego, który w bardzo przychylnej odpowiedzi uznał słuszność żądania właścicieli hotelów i przyrzekł nawet telefonicznie porozumiewać się z Warszawą. Nie ulega wątpliwości, że ministerstwo odnośne uzna słuszność żądania i przy nastąpić mającej zmianie ustawy kwaterunkowej podwyższy zapłatę stosunkowo do wymogów chwili obecnej.

O urządzenie cmentarza obrońców Lwowa.

Sprawa budowy kaplicy na cmentarzu obrońców Lwowa. — O przeprowadzenie wodociągu. — Sadzenie kwiatów na grobach poległych. — Główna brama wjazdowa. — Projekt wydania broszury.

Lwów, 14. kwietnia.

(mg) Posiedzenie Straży mogił polskich bohaterów odbyło się wczoraj w ratuszu pod przewodnictwem prez. Neumanowej. Towarzystwo zajmuje się obecnie sprowadzeniem granitu na kaplicę na cmentarzu obrońców Lwowa. Ponieważ transport tego materyału z Pomorza przedstawia znaczne trudności, udało się Tow. do gen. Zielińskiego, który też obiecał w tym względzie pomoc. Na projekt kaplicy rozpisała już Komisya architektoniczna konkurs, który obudził wielkie zainteresowanie w kołach artystów, oraz wśród absolwentów architektury na Politechnice.

W celu zaopatrzenia cmentarza obrońców Lwowa w wodę do podlewania roślin stara się Straż mogił o przeprowadzenie wodociągu. Prez. Neumannowa i dyr. Aleksandrowiczówna udadzą się do towarzystw naftowych z prośbą o dostarczenie rur. Sadzenie i sianie kwiatów na zaniedbanych grobach poległych już rozpoczęto, sprowadziwszy od br. Romaszkana sadzonki i nasiona ozdobnych roślin, jak piwonie, malwy, georginie, barwinek i t. p. Nadto dostarczy sadzonek szkoła ogrodnicza dla inwalidów, założona niedawno przy ul. Kurkowej.

Ażeby umożliwić budowę dojazdu na cmentarz od ulicy Kochanowskiego, zakupiło Tow. część gruntu od SS. Benedyktynek ormiańskich za cenę 18.000 mk.

W projekcie jest wydanie broszury, zawierającej spis poległych w obronie Lwowa, historyę obrony oraz szereg wspomnień z walk.

W sprawie taryf miejskich zakładów elektrycznych.

Przed dzisiejszą Radą m. — Dlaczego musi nastąpić podwyżka. — Zestawienie cyfrowe. — Przed wojną a dziś.

Od dyr. MKE. p. Tomickiego otrzymujemy poniżej podany artykuł, wyjaśniający konieczność podwyżki taryfy tramwajowej, której projekt podał dyr. T. na ostatniem posiedzeniu komisyi elektrycznej.

Lwów, 14 kwietnia.

W pewnych, nierównych odstępach czasu zjawia się na porządku dziennym spraw miejskich kwestya zmiany taryfy miejskiej kolei elektr. i miejskiej elektrowni.

Im dłuższy okres czasu dzieli te peryodyczne rewizye, tem większe oczywiście skoki wykazują odnośne propozycye, co łatwo wyjaśnia się faktem, że ceny na rynku towarowym i koszty robocizny rosną w międzyczasie, a każda taka regulacya ma za zadanie wyrównanie różnic ze zwłoki powstałych.

Stwierdzenie, w jakim stosunku do cen rynkowych wzrastają koszty produkcyi w miejskich zakładach i wykazanie stopnia wzajemnej zależności byłoby ciekawe i pouczające.

Ogólnikowe powoływanie się na drożyznę nie może zadowolić bez jednoczesnego wskazania jakiejś miary porównawczej. W przedsiębiorstwie o tak skomplikowanym systemie wytwarzania, jak zakłady elektr., samo stwierdzenie wzrostu ceny jakiegoś materyału, węgla, czy robocizny, nie wystarcza jeszcze dla stworzenia potrzebnej miary wzrostu kosztów produkcyi i dopiero zestawienie wszystkich tych czynników w pewnym ścisłym, dającym się wykazać i obliczyć stosunku doprowadzić może do pożądanego celu.

Do rachunku takiego należy użyć dających się sprawdzić, ścisłych zestawień materyałów w ilościach rzeczywiście rocznie zużywanych przez zakłady i obliczyć wartość tych materyałów — raz wedle cen targowych przedwojennych, a drugi raz wedle cen obecnie w handlu stosowanych. Suma w ten sposób obliczonych wydatków ponoszonych obecnie przez zakłady, podzielona przez analogiczną sumę przedwojenną, da nam dopiero istotny stosunek wzrostu kosztów materyałów samych.

Z wydatków tych należy wyłączyć węgiel, którego stosunkowe podrożenie winno być przedmiotem osobnego rachunku.

Wydatki zakładów na robociznę obliczyć należy również osobno w tym samym odstępie czasu. Przedmiotem osobnego rozpatrzenia winny być rozchody przedsiębiorstwa, których wzrost nie jest zależny bezpośrednio, ani od wzrostu cen węgla, ani od kosztów materyałów i robocizny, jak podatki, opłaty administracyjne, ubezpieczenie itp.

Osobno wstawimy do rachunku rozchody niezmienne, jak oprocentowanie kapitału zakładowego i ryczałty. Fundusz odnowienia, jako integralna część wydatków przedsiębiorstwa winien być obliczany wedle każdoczesnych cen materyałów, całkowite bowiem odnowienie polega właśnie na zakupieniu najdroższych, po większej części z zagranicy sprowadzanych przedmiotów.

Następnie rozpatrzeć należy w jakim procentowym stosunku każdy z tych rodzajów wydatków bierze udział w ogólnej sumie rozchodów przedsiębiorstwa i dopiero ustalenie tego stosunku pozwoli nam, posiłkując się powyżej wyznaczonemi danemi, wykazać rzeczywisty wzrost kosztów produkcyi.

Spróbujemy zastosować metodę taką dla analizy wzrostu kosztów w naszych zakładach przy uwzględnieniu cen z roku 1913, w porównaniu z cenami w marcu 1921 roku:

R. HILAROWICZOWA.

Wychowanie kobiety w świetle nowszych poglądów.

(Dokończenie).

I tak **W. James** występuje wogóle przeciwko jednostronnej kulturze „aktywności", skierowanej na zewnątrz, ku otaczającemu światu i wykazuje konieczność rozwijania także wewnętrznego życia człowieka. Trine kładzie szczególniejszy nacisk na to, że rozdzielone poniekąd obecnie pierwiastki kulturalne państw Wschodu i Zachodu, pierwiastki większej kontemplacyi i pierwiastki aktywności powinny koniecznie być połączone w duszy uniwersalnie wykształconego człowieka.

Oczywiście, że zapatrywania te istnieją także w społeczeństwach europejskich. Z tego też stanowiska muszą te ostatnie nieco odmiennie, aniżeli do niedawna, zapatrywać się na wychowanie kobiety, a mianowicie nie w imię chwilowych potrzeb i wymagań danego okresu czasu, lecz z punktu widzenia o wiele szerszego obchodzącego całą ludzkość po wsze czasy.

I tak w Anglii znany pedagog **Reddie**, pragnąc pogłębić sprawę wychowania kobiety i postawić ją na gruncie zasadniczym, ustanowił ankietę, zawierającą następujące pytanie: **czy ideał rozwoju człowieka polega na tem, ażeby duchowe przeciwieństwa między mężczyzną a kobietą zostały zniwelowane, czy też ażeby zostały ocalone i pogłębione?** Na ważne to pytanie, między innymi, odpowiada **Foerster**, jeden z najszlachetniejszych szermierzy współczesnych ideałów ludzkości.

Mianowicie **Foerster** twierdzi, że niewątpliwie podobne zniwelowanie nie może być celem rozwoju kulturalnego. Dlatego też jest on tak stanowczym przeciwnikiem systemu **koedukacyjnego, to jest wspólnego kształcenia mężczyzn i kobiet** i to przeciwnikiem w imię najszczytniejszych haseł ludzkości. Pragnie on gorąco, wespół z innymi szlachetnymi przyjaciółmi tej ostatniej, przywrócić duszy większe panowanie w życiu współczesnego człowieka, porwanego w szalony wir, w jakąś gonitwę okropną za powierzchownem tylko, bezdusznem użyciem. Pragnie on dla człowieka więcej skupiania się w sobie samym, wewnętrznej pogody, spokoju i ciszy, a że, według niego, pierwiastki duchowe, niezbędne do tego, przeważają w duszy kobiecej, przeto tak silnie pragnie ich utrzymania i pogłębienia.

W tem miejscu muszę z całym naciskiem zaznaczyć, że ten głęboki myśliciel-pedagog w najsłabszym nawet stopniu nie jest zacofańcem, który chciałby uszczuplić prawa, zdobyte już wytrwałą pracą kobiet, zmniejszyć osiągnięte przez nie równouprawnienie w najrozmaitszych dziedzinach życia. Przeciwnie, stawia on kobietę na piedestale bardzo wysokim, uważa ją za zupełnie **równą** pod każdym względem mężczyźnie, lecz równość nie jest identycznością. Ponieważ w duszy kobiecej znajduje on, w stopniu o wiele wyższym, aniżeli w męskiej, te pierwiastki duchowe, które mają zaważyć na współczesnej szali ludzkości przeto tak marzy o ich rozwijaniu i pogłębianiu. Dlatego, powtarzam, jest takim przeciwnikiem jednakowego, wspólnego wykształcenia obu płci, albowiem system ten, czyli t. zw. koedukacya, bardzo daleki od osiągnięcia korzyści, jakich się po nim spodziewano, przynosi ogromną szkodę przez to, że zaciera w duszy kobiecej pierwiastki skupienia, kontemplacyi, powiedzmy wreszcie, miłości wszechobejmującej.

Tymczasem dziś, wobec wspomnianego wyżej ruchu, pożądanym jest taki system wychowania obu płci, przy którym każda z nich, przejmując pierwiastki strony przeciwnej, potęgowałaby jedynie przez to swoje własne. W duszy męskiej musimy rozwijać pierwiastki kobiece, ażeby uszlachetnić jego wolę i energię przez miłość i sumienie, w duszy kobiecej należy rozwijać pierwiastki woli, stanowczości i konsekwencyi, ażeby zrobić ją nieugiętą w poświęceniu, bohaterską w miłości i konsekwentną we współczuciu.

Foerster przypomina ważny fakt, o którym jakby zapomniano, że siła kobiety leży właśnie w przeciwieństwie jej natury do brutalnej walki o byt; już przez to samo jest ona potęgą kulturalną i dlatego powinna pozostać wierną temu, czem jest, a nie pozwolić sobie narzucać gwałtem cech męskich, pomimo, że niewątpliwie potrzebuje ona niektórych z tych cech przy zdobywaniu zawodu i możności bytu. Współczesne kobiety, mówi on, czują dobrze, że sama przyrodzona kobiecość prowadzi je do bezsilności wobec rzeczywistych warunków życiowych, że przeto muszą one rozwijać w sobie pierwiastki twardej siły, ażeby módz sprostać życiu. Lecz to nie powinno być osiągane przez proste kopiowanie natury męskiej, lecz przez samoistny, konsekwentny rozwój ich własnej natury. A gdy to się stanie, wówczas kobieta, która już dzisiaj mocą własnego uduchowienia nierzadko skierowuje pracę kulturalną na szlachetniejsze tory, potrafi nadać inną formę, lepszą, obecnemu ogłuszającemu, rozproszonemu, bezdusznemu uganianiu się za interesami.

Walcząc dzielnie w imię idei, że w dziejach kultury pierwiastki duchowego skupienia, życia wewnętrznego, są tak samo ważne, jak pierwiastki ekspanzyi na zewnątrz, w imię idei, że wogóle niema owocnej ekspansyi sił duchowych bez kultury duszy, pochodzącej z wewnętrznego spokoju i wierząc w to silnie, że zadanie to może raczej spełnić kobieta, aniżeli mężczyzna, wyznacza jej w obecnej reakcyi przeciwko bezduszności życia rolę niezmiernie doniosłą.

		Zapotrzeb. roczne		1913 Cena jedn.	1913 Wartość	1921 Cena jedn.	1921 Wartość
1.	Żelazo sztabowe	kg.	35.000	—.18	6.300.—	60.—	2,100.000
2.	Blacha żelazna	„	10.000	—.21	2.100.—	75.—	750 000
3.	Stal narzędziowa	„	1.000	1.12	1.120.—	75.—	75.000
4.	Cyna angielska	„	1.000	3.50	3 500.—	670.—	670.000
5.	Miedź elektrolityczna	„	5.000	1.26	6.300.—	126.—	63 .000
6.	Odlew bronzowy	„	3.000	2.10	6.300.—	178.—	534.000
7.	Odlew żelazny	„	60.000	—.14	8.400.—	40.—	2,400.000
8.	Osie wozowe	szt.	60	82.60	4 956.—	7000.—	4 0.000
9.	Obręcze wozowe	„	150	43.40	6 510.—	5600.—	840.0 0
10.	Koło uzębione małe	„	600	1[illegible].60	7.5[illegible]0.—	1800.—	1.080.000
11.	Koło uzębione duże	„	200	77.—	15.400.—	25[illegible]00.—	5.100.000
12.	Oliwa łożyskowa	kg	50.000	—.14	7.000.—	29.92	1.496.000
13.	Oliwa cylindrowa	„	25.000	—.18	4.5[illegible]0.—	55.47	1.386.750
14.	Tłuszcz „Towotta"	„	45.000	—.21	9.450.—	41.08	1.848.600
15.	Pokost pośredni lniany	„	1.000	—.98	980.—	213 28	213.280
16.	Lakier emaliowy	„	400	1.68	672.—	354.33	141.732
17.	Szyby solinowe	m^2	1.000	2.45	2.450.—	600.—	600.000
18.	Szyby belgijskie	„	150	9 80	1.470.—	1400.—	210 000
19.	Żarówki metalowe	szt.	10 000	—.41	4.1 0.—	105.—	1 050.000
20.	Wyroby gumowe Ia.	kg.	1.000	3.64	3.640.—	500.—	5[illegible]0. 00
21.	Drzewo miękkie I. kl.	m^3	40	49.—	1.960.—	2600.—	104.000
22.	Drzewo miękkie II. kl.	„	150	42.—	6.300.—	2000.—	300.000
23.	Drzewo twarde I. kl.	„	25	119.—	2.975.—	6000.—	150.000
24.	Drzewo twarde II. kl.	„	15	84.—	1 260 —	5000 —	75 000
	Razem	Marek polskich			115 2 3.—		22.774.362

Jak z zestawienia tego widzimy wydatki na materyały wzrosły

$\frac{22,774.362}{113.203}$ = 197.8 t. j. okrągło **stodziewięćdziesiątośm razy.**

Wyłączony z powyższego wykazu węgiel daje nam następujące cyfry podstawowe: roczne zapotrzebowanie węgla 30.000 ton; cena za tonę w r. 1913 mk. 17.50, cena analogiczna w marcu 1921 mk. 2.500, stosunek zatem obu lat

w r. 1921 $\frac{75\,000\,000}{125.000}$ = 142.85, co przedstawia wzrost kosztu węgla okrągło **stoczterdziestotrzykrotnie.**
w r. 1913

Robocizna kosztowała miesięcznie w r. 1913 mk. p. 124.167, podczas gdy wydatki na robociznę w marcu 1921 wynosiły mk. p. 10,554.195.

zatem wydatek na robociznę wzrósł

$\frac{10,554.195}{124\,167}$ = 85 t. j. **ośmdziesiątpięciokrotnie.**

Do odnowienia stosujemy, jak już wyżej powiedziano, wielokrotność wydatków na materyały, **t. j. 198-krotną.**

Wydatki przedsiębiorstwa bezpośrednio niezależne od wzrostu cen materyałów i robocizny, jak opłaty administracyjne, ubezpieczenia tp. obciążające w r. 1913 miesięczne rozchody kwotą mk. p. 78.000, figurują w marcu 1921 w kwocie mk. 800.000, wykazując. **dziesięciokrotne podwyższenie.**

Uzyskawszy w powyższy sposób realne podstawy do dalszego rachunku, sięgnijmy teraz do ksiąg handlowych zakładów, celem wypośrodkowania udziału tych wszystkich pozycyi w rozchodach zakładów.

Procentowy stosunek rozchodów zakładów przedstawia się, jak następuje:

W miejskiej kolei elektrycznej:

Płace stanowią 42 prc. wydatków przy wielokrotności 85 dają 35.70 prc. — Węgle stanowią 20 prc. wydatków przy wielokrotności 143 dają 28.60 prc. — Materyały stanowią 20 prc. wydatków przy wielokrotnośc 198 dają 39.60 prc. — Opłaty admin. 4 prc. wydatków przy wielokrotności 10 dają 0.40 prc. — Oprocentowanie 1 prc. pozostaje niezmienione. — Ryczałty gminne 4 prc. wydatków pozostaje niezmienione. — Odnowienie 9 prc. wydatków przy wielokrotności 198 dają 17.82 prc. — **Razem na 100 prc. wydatków wzrost rzeczywisty wynosi 122.12 prc.**

W zakładzie oświetlenia:

Płace stanowią 29 prc. wydatków przy wielokrotności 85 dają 24.65 prc. — Węgle stanowią 56 prc. wydatków przy wielokrotności 143 dają 80.08 prc. — Materyały stanowią 3 prc. wydatków przy wielokrotnośc 198 dają 5.94 prc. — Opłaty administracyjne 4 prc. wydatków przy wielokrotności 10 dają 0.40 prc. — Oprocentowanie 1 prc. wydatków pozostaje niezmienione. — Ryczałty gminne 1 prc. wydatków pozostaje niezmienione. — **Odnowienie 6 prc.** wydatków przy wielokrotności 198 dają **11.88 prc. — Razem na 100 prc. wydatków wzrost rzeczywisty wynosi 122.93 prc.**

Pominąwszy zatem różnicy stosunku procentowego w obu zakładach koszty wytwarzania, względnie koszty ruchu wzrosły prawie równo, a mianowicie w kolei elektr. okrągło **122 razy**, a w zakładzie oświetlenia około **123 razy.**

Zbliżenie to między obu zakładami nastąpiło już w pierwszym kwartale br., wskutek ostatniej podwyżki płac, do niedawna bowiem jeszcze kiedy płace wykazywały tylko 66-krotne podwyższenie. stosunek był dla kolei elektrycznej daleko korzystniejszy.

Ponieważ rachunek cały przeprowadzono na podstawie rzeczywistych cyfr i cen dających się skontrolować, zatem rezultat obliczenia, o ile która z cyfr podstawowych nie zostanie zakwestyonowana, nie może podlegać wątpliwości. Mając z możliwą dokładnością wyznaczony stosunek rozchodów obecnych do **rozchodów przedwojennych,** otrzymujemy jednocześnie wskazanie co do sposobu **odtworzenia także przedwojennych dochodów. Dadzą się one uzyskać jedynie przez wprowadzenie tej samej wielokrotności do cennika normującego przychody, jaką stwierdzono w rozchodach.**

Słuszne to zupełnie rozumowanie nakazuje w praktyce ustalenie taryfy jazdy koleją elektr. przez pomnożenie ceny przedwojennej przez **122.**

Ponieważ średnia cena jazdy MKE. we Lwowie wynosiła przed wojną 14 hal., zatem cena obecna wynosić powinna:

14 × 122 = kor. 17.08, tj. mk. p. **11.95.**

W zakładzie oświetlenia mieliśmy do czynienia przed wojną z taryfą przemysłową, wynoszącą 25 hal. i ceną za oświetlenie wynoszcą 60 hal.; mnożąc te ceny przez cyfrę wyrażającą wzrost rozchodów, tj. 123 otrzymamy.

za prąd do celów przemysł. 25 × 123 = K. 30.75, t. j. mk. p. 21.52; — za prąd do oświetlenia 60 × 123 = K. 73.80, t. j. **mk. p. 51.66.**

Jeżeli pomimo tego obliczenia, tayfa obu miejskich zakładów obecnie proponowana jest daleko niższą, bo wynosi:

w kolei elektr. zamiast 11.95 **tylko mk. 10,** tj. o mk. **1.95 mniej**; za prąd do celów przem. zamiast mk. 21.52 **tylko mk. 17**, tj. o **mk. 4.52 mniej,** za prąd do oświetlenia zamiast mk. 51.66. **tylko 25,** tj. o **26.66 mniej.** to daje się to jedynie osiągnąć kosztem nietylko zupełnego zrezygnowania z wszelkich zysków, do jakich uprawniała taryfa przedwojenna. ale także. i kosztem odstąpienia od należytego dotowania funduszu odnowienia.

Należy stwierdzić, że redukcya taka pozbawia przedsiębiorstwo następujących dochodów, któreby można było osiągnąć, gdyby zdołano utrzymać przedwojenny stosunek dochodów do rozchodów:

w kolei elektr. około 20 000.000 osób mniej à mk. 1.95 = mk. 39.000.000; przy prądzie przemysłow. około 1.000.000 KWg. mniej à mk. 4.52 = 4,520.000; — razem ubytek **mk. 95,520.000.**

Cyfry te wykazują, jak wielkie ciężary bierze na siebie przedsiębiorstwo, licząc się z trudnymi warunkami, w jakich znajdują się mieszkańcy miasta. Tej niezaprzeczonej ofiarności gospodarki miejskiej należało się to cyfrowe stwierdzenie, zwłaszcza wobec głosów, które nawet tak zredukowaną taryfę jeszcze podawały w wątpliwość. Gdyby chodziło o przedsiębiorstwo samo i gdyby jego tylko interesy wziąć było można na uwagę, to słuszniejszemby się wydał rachunek, oparty na rzeczywistej rentowności zakładów, dający im niezbędne do utrzymania fundusze, których część mogłaby także pozwolić miastu na zmniejszenie różnic budżetowych.

J. Tomicki.

W lwowskich warsztatach kolejowych.

Wycieczka dziennikarska. — Zniszczenie warsztatów w czasie inwazyi rosyjskiej. — Niedbalstwo austryackie. — Odbudowa za rządów polskich. — Zniszczone wagony i parowozy. — Warunki pracy robotników. — System premiowy. —W montowni parowozów. — Inne warsztaty. — Przystosowanie wagonów rosyjskich. — Dalszy plan wycieczki.

Dyrekcya kolei państwowych we Lwowie zaprosiła przedstawicieli prasy lwowskiej na dwudniową wycieczkę celem zapoznania ich ze stanem kolejnictwa naszego okręgu i zwiedzenia głównych warsztatów naprawy parowozów i wagonów w kilku miejscowościach wschodniej Małopolski. Podajemy poniżej skreślone przez współpracownicę pisma naszego i uczestniczkę wycieczki (M. G.) wrażenia z wędrówki po lwowskich warsztatach kolejowych, oraz krótki przegląd ich działalności.

Lwów, 14 kwietnia.

Na zaproszenie prezesa lwowskiej Dyrekcyi kolei państw. Barwicza zgromadzili się wczoraj reprezentanci prawie wszystkich redakcyi miejscowych dzienników w gmachu przy ul. Zygmuntowskiej, skąd udano się automobilami do warsztatów kolejowych na dworcu głównym. Prócz prez. Barwicza towarzyszył nam zastępca prezesa dyr. Nosowicz, na miejscu zaś oczekiwali uczestników wycieczki naczelnik warsztatów radca Gayczak i szef oddziałów mechanicznych inż. Mayer, którzy oprowadzając nas po lokalach i pracowniach udzielali nam wyjaśnień.

Główne warstaty kolejowe we Lwowie, założone przez rząd austryacki, okazały się już w r. 1914 za małe. Po inwazyi rosyjskiej zakłady przedstawiały

kompletną ruinę.

gdyż Rosyanie wywieźli wszystko, co się dało zabrać, warsztaty zaś spalili. Rząd austryacki ociągał się z naprawą i uzupełnieniem zniszczonych zakładów, które też wskutek tego przez 5 lat pracować nie mogły normalnie. W r. 1918 warsztaty były jednym z punktów najbardziej narażonych na ogień dział ukraińskich, gdyż tu sporządzano pociągi pancerne. Mimo silnego ostrzeliwania i znacznego uszkodzenia budynków nie zranły granaty na szczęście ani jednego z pracowników.

Dopiero w maju 1919 rozpoczęto

systematyczną odbudowę warsztatów

pod względem budowlanym, maszynowym i personalnym i rozpoczęto rzetelną pracę. Najtrudniej było uzupełnić personal robotniczy, gdyż liczył on wówczas około 700 ludzi, natomiast za rządów austryackich w normalnych czasach pracowało 1300 ludzi. Znaczna ilość robotników przebywała w służbie wojskowej, zwłaszcza odczuwały warsztaty brak ślusarzy. Obecnie liczą zakłady 1500 ludzi, wraz z nadzorcami 1560. Wielkie kłopoty miał zarząd z wyszkoleniem nowych sił. Również z wielkiemi trudnościami dokonano odbudowy budynków warsztatowych.

Produkcya warsztatów lwowskich

wzrosła w ostatnim roku o 100 prc., a w r. 1921 przekroczyła nawet przedwojenną. Do naprawy przyjmuje się z konieczności parowozy i wozy tak zniszczone, że nie naprawionoby ich już zapewne w żadnem innem państwie. Polska nie posiada bowiem fabryki części składowych parowozów, a transport z zagranicy jest prawie niemożliwy. Skutkiem tego niektóre parowozy nie były w naprawie już 7 lat, mimo, że w czasach normalnych każda lokomotywa musi być naprawiana co 5 lat, w Austryi podczas wojny rozciągnięto ten termin na 6 lat.

Wagony przychodzą do warsztatów

w stanie najokropniejszego zniszczenia,

obdarte z siedzeń, tapet, ram okiennych i podłóg. Wszystkie te braki uzupełnia się na miejscu.

Mimo tych wszystkich trudności stan warsztatów jest obecnie bardzo dobry dzięki energicznemu zarządowi i gorliwej pracy robotników. Strajki, jakie chwilami wybuchały, nie trwały dłużej niż 2—3 godziny i produkcya zakładów nie ucierpiała. Robotnicy otrzymują obecnie prócz płacy i deputatów żywnościowych, znaczne premie za pośpiech w robocie, co wpływa bardzo korzystnie na wydajność produkcyi. Nie jest tu praca akordowa, gdyż nie oblicza się indywidualnie produkcyi robotnika, lecz cały zespół stara się zremontować jak największą ilość wozów i parowozów w całości i otrzymuje

zbiorową premię,

którą rozdziela się w miarę kwalifikacyi i zasług. Premie te wynoszą obecnie 3000 do 5000 mk. miesięcznie na głowę. Dobry ślusarz pobiera w miesiącu wraz z premią do 17.000 mk. Otrzymują też pracownicy deputaty węglowe, oraz odzież i obuwie na spłaty o 50 prc. taniej niż w sklepach. Dyrekcya stara się o założenie piekarni we własnym zarządzie dla zaopatrywania personalu, czyni też kroki o kupno gruntów w celu osiedlania warsztatowców. Na prowadzenie orkiestry kolejowej otrzymał zarząd osobną subwencyę rządową.

Dla ilustracyi, jak szybko wzrosła wydajność warsztatów, posłużyć mogą

następujące cyfry:

w r. 1920 w styczniu dokonano naprawy głównej 1 parowozu, w lutym 3, w marcu 2, razem 6, w r. 1921 w tych samych miesiącach: 3, 8, 2, razem 13. Wraz z naprawami średniemi, małemi i bieżącemi naprawiono w ub. r. w wymienionych miesiącach 935 parowozów w bież. r. 1055. Również wzrosła ilość naprawionych wagonów osobowych i towarowych.

Podnieść należy zwiększoną wydajność warsztatów co do ilości naprawionych parowozów w porównawczym okresie czasu o 120 sztuk, w tem przeszło 100 prc. więcej napraw głównych.

Równie dobrze przedstawia się wydajność warsztatów co do wagonów towarowych — ogółem o 415 sztuk więcej, z czego około 15 prc. przypada na naprawy główne. Co do wagonów osobowych, to jakkolwiek ilość dokonanych napraw w 3 mies. okresie r. 1921 była znacznie mniejszą, mimo to stan wagonów osobowych jest znacznie lepszy, gdyż w I. kwartale 1920 r. naprawiano wagony osobowe tylko dorywczo, aby utrzymać je w stanie czynnym dla transportów wojskowych, natomiast obecnie wszystkie wagony osobowe opuszczają warsztaty po gruntownej naprawie podwozia, pudła, urządzenia wewnętrznego wraz z oświetleniem, ogrzewaniem itd.

W I. kwartale 1921 r. przerobiły warsztaty lwowskie 1 parowóz i 489 wagonów z szerokiego toru na tor normalny. O ile usunięte zostaną trudności w dostawie materyałów — wydajność warsztatów wzrośnie jeszcze.

Po wysłuchaniu teoretycznych objaśnień

udaliśmy się do warsztatów,

by się naocznie przypatrzeć pracy nad naprawą lokomotyw i wagonów. U wejścia wśród zniszczonych objektów czekających na naprawę, szczerzy rozdartą paszczę straszliwie rozbity granatem ukraińskim parowóz. I on będzie kiedyś znowu pełnił służbę. Zniszczone parowozy wjeżdżają do hali na tzw. przesuwnicy, mogącej udźwignąć 90 ton, posuwanej na bardzo szeroko rozstawionych szynach. Warsztaty posiadają dwie montownie parowozów, nową założoną w latach 1913—17 i starą która istnieje od r. 1906. W pierwszej pracuje 130 ślusarzy i 15 kotlarzy i mieści się w niej 16 stanowisk dla parowozów, które są zaopatrzone w tabliczki z datami dotyczącemi naprawy każdego z nich, w drugiej jest zatrudnionych około 200 ludzi i znajduje się 26 stanowisk.

Przeszliśmy do kotlarni, gdzie montuje się zniszczone kotły parowozów, następnie do tzw. rurkowni, w której robotnicy sztukują, oczyszczają i uzupełniają rury. Żadnej części parowozu nie odrzuca się, mimo najwiękaszego zniszczenia, gdyż o nowe jest bardzo trudno. Okazuje się jednak, że wszystko da się naprawić.

Osobną halę zajmuje tokarnia, poruszana za pomocą jednej maszyny elektrycznej, od której przeprowadzone są pasy transmisyjne do wszystkich maszyn. Warsztaty zatrudniają oprócz kwalifikowanych sił także

160 terminatorów.

Szkoła ta ma wielkie znaczenie dla tego działu przemysłu, gdyż Polska posiada za mało kotlarzy, blacharzy i tokarzy. Bardzo interesująca jest montownia wagonów, gdzie ujrzeć można szeregi wozów w pożałowania godnym stanie — w drugiej hali zaś, zwanej lakiernią, świecą już naprawione wagony świeżą, dopiero wysychającą farbą. W tapicerni sporządza się nowe siedzenia i obicia.

W czasie ucieczki przed bolszewikami przywieziono ze wschodu

1400 wozów rosyjskich szerokotorowych.

Ściągnięto je torem przeprowadzonym przez Rosyan z Brodów do Lwowa jeszcze w czasie inwazyi rosyjskiej. Ponieważ tory rosyjskie są szersze od naszych o 9 cm., musi być każdy wóz przystosowany do naszych torów przez ściśnięcie osi każdego koła o 45 mm., czego dokonuje się za pomocą prasy hydraulicznej o ciśnieniu 500 atmosfer. W ten sposób przysposobiono już prawie wszystkie wagony, przerabiając dziennie 20 sztuk

Dziś wyjechali uczestnicy wycieczki do Stryja, Drohobycza, Borysławia, Sambora i Chyrowa, celem zwiedzenia tamtejszych warsztatów kolejowych.

KRONIKA.

Repertuar teatru miejskiego.

Czwartek, 14. kwietnia o 7 wieczór „Madame Butterfly", opera.

Piątek, 15. kwietnia o 7 wieczór „Incognito", operetka.

—o—

W Związku naukowo-literackim wygłosi dziś we czwartek o 8 wiecz. dr. Jan Hirschler odczyt „O hormonach i ich działaniu". Odczyt ten, poruszający jedno z najciekawszych zagadnień biologicznych w świecie zwierzęcym, budzi wielkie zainteresowanie. Sala Tow. Politechnicznego, Zimorowicza 7.

(mg) **Budżet gminy m. Lwowa.** Komisya budżetowa pracuje już od kilku tygodni nad budżetem gminy miasta za czas od 1 lipca 1920 roku do 30 czerwca 1921. Onegdaj odbyło się posiedzenie komisyi budżetowej pod przewodnictwem r. Terenkoczego. Uchwalono z przedłożonego budżetu rubrykę I. i IX, tj. wydatki na reprezentacyę i Zakład czyszczenia miasta. Referentem Komisyi na Radę miejską wybrano r. Sawczyńskiego, zastępcą r. Pazdrę. Rubryki jeszcze nieuchwalone odesłano na razie do komisyi i sekcyi fachowych. Następne posiedzenie odbędzie się za parę tygodni.

(§) **Echo milionowej kradzieży.** Główni sprawcy kradzieży dolarów i biżuteryi u bankiera Grünbauma znajdują się już w sądzie karnym. Odstawieni zostali sprawcy kradzieży Jakób Scheer i Mojżesz Ritter, brat jego Emil Ritter, główni pomocnicy Symche Willner, Dawid Mildwurm i jego żona oraz czeladnik jubilerski Maurycy Schreiber, natomiast wypuszczono na wolną stopę obojga Lauów, rodziców żony Scheera, Leona Brennera i żonę jego, którzy nabyli za pieniądze skradzione fryzyernię przy pl. Akademickim 4 i artystkę żydowskiego teatru Annę Goldberg, która wykazała, że skradzione dolary przechowała matka jej w najlepszej wierze, nie znając zupełnie ich pochodzenia. Grünbaumowie twierdzą, że brak im jeszcze około 2 milionów marek.

(—) **Nagła śmierć.** Wczoraj zmarła nagle w ulicy Kochanowskiego praktykantka pocztowa Józefa Ilnicka, licząca 20 lat. Po stwierdzeniu śmierci przez lekarza dzielnicowego zwłoki odwieziono do Instytutu medycyny sądowej.

EKONOMISTA.

Kursa giełdy lwowskiej.

Lwów, 13 kwietnia.

Waluta markowa.

Akcye bankowe za sztukę łącznie z kuponem bieżącym.

	Wart. nomin. Kor.	Ostat. dywid. Kor.	Płacą	Żądają	Transakc.
Bank akc. związkowy IV i V em.	2[illegible]0	8·40	485·—	—·—	—·—
Bank dyskontowy	280	—	450·—	—·—	—·—
Bank hipoteczny galic.	280	21	725·—	—·—	—·—
Bank hipot. ziemelny	2[illegible]0	16·80	340·—	—·—	—·—
Bank Małopolski	280	22·4[illegible]	75[illegible]·—	—·—	—·—
Bank powszech. kredyt.	140	7·—	215·—		—·—
Bank przemysłowy	2[illegible]0	28·—	515·—	540·—	530·—
Bank ziemski kred. galic.	28[illegible]	21·—	675·—	—·—	—·—
II. Akcye Towarz. handlowych i przemysłowych.					
Tow. akc. brow. lwow.	[illegible]00	100	100[illegible]0·—	—·—	—·—
Tow. akc. Chodorów	140	—	2200·—	2300·—	2250·—
Tow. akc. fabr. kart	1[illegible]0	21	2[illegible]0·—	—·—	—·—
„Ćmielów" fabr. porcel.	1000	—	3400·—	—·—	—·—
Fabr. cementu „Portland Szczakowa"	140	28	—·—	—·—	—·—
Tow. akc. „Galicya"	490	301	35000·—	—·—	—·—
Tow. akc. Gafota	140	—	7000·—	—·—	—·—
Tow. akc. Górka	140	15	8[illegible]00·—	—·—	—·—
„Oikos", za I. prz. drz.	1000	—	3600·—	—·—	—·—
Warsz. Spółka akc. budowy „Parowozów" I. em.	5[illegible]0	08	2000·—	2250·—	2200·—

— II. em. I. ser.	500	—	2000·—	2050·—	2100·—
Pezet	500	—	975·—	1025.—	1000·—
„Pocisk" Zakł. amunic.	350	00	1650·—	—·—	—·—
Polska nafta	490	—	3000·—	—·—	—·—
Polskie Tow. handlowe	140	21	1000·—	—·—	—·—
Tow. akc. Rakszawa	140	28	4800·—	—·—	—·—
Zakłady elektr. „Siersza"	140	5	1725·—	—·—	—·—
Gal. Zakł. górn. Siersza	140	—	5600·—	—·—	—·—
Tow. akc. Zieleniewski	140	20	6900·—	—·—	—·—
Listy zastawne za 100 marek (bez kuponu bieżącego)					
Bank małopolski dla ... 4 i pół prc.			93·—	110·—	—·—
Bank hip. gal. 4 i pół prc.			99·—	101·—	—·—
Bank hip. gal. 4 prc.			91·—	93·—	—·—
Bank hip. zemsk. 4 i pół prc.			92·50	94·50	—·—
Polski bank kr. 4 i pół prc.			102·—	104·—	—·—
Polski bank kr. 4 prc.			96·50	98·50	—·—
Tow. kred. gal. ziem. 4 i pół prc.			105·30	107·0	—·—
Tow. kred. gal. ziem. 4 prc.			98·50	100·50	—·—
Bank kred. ziem. 4 i pół prc.			99·50	100·50	—·—
Obligi za 100 marek (bez kuponu bież.)					
Komun. Banku kraj. 4 i pół prc.			91·75	96·75	—·—
Komun. Banku kraj. 4 prc.			85·—	87·—	—·—
Kolejn lokal. Banku kraj. 4 prc.			83·—	85·—	—·—
Pożyczka kraj. galic. z r. 1873, 4 prc.			86·—	88·—	—·—
Pożyczka kraj. galic. z r. 1893, 4 prc.			85·—	87·—	—·—
Pożyczka kraj. galic. z r. 1899, 4 prc.			85·—	87·—	—·—
Poż. kraj. gal. z r. 1908 4 prc.			83·—	90·—	—·—
Poż. kraj. z r. 1913 4 i pół prc.			90·50	92·50	—·—
Poż. kraj. z r. 1914 4 i pół prc.			95·—	97·—	—·—
Pożyczki m. Lwowa z r. 1896 4 proc.			88·—	90·—	—·—
Pożyczki m. Lwowa z r. 1909 4 prc.			88·—	90·—	—·—
Pożyczki m. Lwowa z r. 1911 4 prc.			88·—	90·—	—·—
V. Waluty.					
Ruble carskie po 100 rb.			325·—	425·—	—·—
„ „ po 500 rb.			290·—	320·—	—·—
„ „ drobne			200·—	250·—	—·—
„ dumskie po 1000 rb.			60·—	80·—	—·—
„ „ po 250			50·—	70·—	—·—
„ „ kiereński (po 40 i 20			25·—	30·—	—·—
Karbowańce po 1000			[illegible]	7·—	—·—
Grzywny po 500 i wyżej			[illegible]	9·—	—·—
1 frank francuski			[illegible]	57·—	—·—
1 frank szwajcarski			[illegible]	140·—	—·—
1 L. Sterling			3000·—	3300·—	—·—
1 dolar amerykański			760·—	[illegible]	—·—
1 dolar kanadyjski			610·—	680·—	—·—
Marki niemieckie (po 1000)			1200·—	1275·—	—·—
„ „ (po 100)			1100·—	1175·—	—·—
„ „ (drobne)			1000·—	1075·—	—·—
Lei rumuńskie po 500			1200·—	1260·—	—·—
„ „ drobne			1100·—	1160·—	—·—
Liry włoskie			24·—	26·—	—·—
Czeskie korony			1050·—	1150·—	—·—
Czeskie korony niższe			95·—	1075·—	—·—
Korony austr. niem. stemplowane			110·—	120·—	—·—
VI. Dewizy.					
Na Londyn			3050·—	3350·—	—·—
„ Paryż			55·—	58·—	—·—
„ Zurych			125·—	135·—	—·—
„ Pragę			1050·—	1150·—	—·—
„ Wiedeń			125·—	140·—	133·5
„ Berlin			1275	1325·—	—·—
„ Nowy Jork			750·—	790·—	—·—
„ Bukareszt			1200·—	1240·—	1220·—
VII. Rata bankowa.					
Stopa eskontowa P. K. K. P. 6%.					

WIADOMOŚCI GIEŁDOWE.

Lwów, 13. kwietnia.

Na dzisiejszej giełdzie był ruch ożywiony.

W akcyach bankowych liczne obroty w akcyach banku przemysłowego po 530 (w Krakowie 540).

W papierach lokacyjnych skromne obroty w 4% T. K. Z. po niezmienionym kursie 99.50.

W akcyach przemysłowych liczne obroty w Chodorowskich, które ustaliły się przy kursie 2250.

Parowozy z początkowego kursu 2050 awansowały stopniowo na 2200, zaś w Krakowie osiągnęły kurs 2375.

Pezety poprawiły się na 1000 — końcowy kurs w Krakowie wynosił 1100.

Przewidywania ziściły się — kursa walut zagranicznych znacznie obniżone.

W szczególności spadły marki niem. i dewiza na Berlin.

Płacono za Dewizę na Bukareszt 1220 — za dewizę Wiedeń początkowo 130 do 132 — następnie 133 — w końcu 133.50 (w Warszawie 132).

Tendencya w walutach wybitnie zniżkowa, w akcyach przemysłowych zwyżkowa, usposobienie ożywione.

Z LWOWSKIEJ GIEŁDY NIEOFICYALNEJ.

Lwów, 14. kwietnia.

Na wczorajszej nieoficyalnej giełdzie lwowskiej panowała przez cały dzień tendencya zniżkowa. Późnym wieczorem nieco się sytuacya poprawiła. Dolary ameryk. notowano 780 do 785 — jedynki i dwójki 750 do 755 — dolary kanad. 680 do 685 — jedynki i dwójki 650 do 655 — funty szterlingi 3200 do 3250 — marki niem. 13.45 do 13.50 — setki 12.50 do 12.55 — drobne 11.80 do 11.85 — leje 12 do 12.20 — drobne 11.50 — korony czeskie 10.40 do 10.60 — drobne 9.50 do 9.60 — korony austr. tysiączki 2000 do 2050 — setki 135 do 140 — 50-kor. 50 do 58 — 20-kor. 80 do 82 — 10-kor. 70 do 72 fen. — franki franc. 60 do 62 — ruble pięciosetki 3.50 do 3.70 — setki 3.80 do 3.85 — jedynki 1.20 do 1.25 — trójki 1.30 do 1.35 — piątki 1.50 do 1.55 — dziesiątki 1.60 do 1.70 — 25-rubl. 1.90 do 2 — karbowańce 5.50 do 5.80 — hrywny 7.50 do 8 — dumskie tysiączki 75 do 80 — po 250 45 do 50.

Złoto: 20-koronówki austr. 3000 do 3050 — 20-frankówki franc. 2900 do 2950 — 20-markówki niem. 3525 do 3580 — 10-rublówki 3750 do 3800 — dolary 740 do 745.

Srebro: korony austr. 44 do 44.50 — guldeny 105 do 108 — ruble 170 do 175 — kopiejki 60 do 65 — dolary 400 do 420.

GIEŁDA KRAKOWSKA.

Kraków, 14. kwietnia.

(Telef.) (s) Dzień wczorajszy jest trzecim z rzędu ożywionego zwyżkowego ruchu na giełdzie krakowskiej. Zebranie cechowało większe ożywienie, znacznie większa ilość zawartych transakcyi i drobna wprawdzie, ale stała zwyżka akcyi przemysłowych. W szczególności zwyżka dotyczyła akcyi Polskiego Globu (1825), Parowozów (różnica 125 punktów w ciągu zebrania), dalej TPG (7460) i Pezetów, których zwyżka doszła w porównaniu z ostatnią transakcyą do 200 punktów. W innych papierach transakcye zawierane były po kursach niezmienionych, lub też z różnicą wahającą się w granicach kilkudziesięciu punktów. Waluty zagraniczne wykazują w ostatnich dniach silną zniżkę odnośnie do marek niem. z 13.50 na 12.50 i dolarów z 810 na 770. Wiedeń nadal silny (130), reszta bez zmian.

CEDUŁA GIEŁDY KRAKOWSKIEJ.

Kraków, 13. kwietnia.

(PAT). Papiery lokacyjne: Transakcye: Polski Bank Przemysłowy I—IV em. 540; Ziemski Bank kred. powsz. 700; Polskie Tow. Handlowe 1025—1050; Impex IV em. 80; Polski Glob 1800—1825; Żegluga Polska 700; Warsz. Ska akc. budowy parowozów II em. 2250; T. P. G. 7400; Polska Nafta 3000—3050; Elektrownia w Sierszy III em. 1750; Pezet 1025—1100.

Waluty i dewizy.

	Waluty żądano	Waluty noszuk.	Czeki żądano	Czeki poszuk.
Korony austryackie	120·—	125·—	125·—	13[illegible]·—
Korony czesko-słowac.	10·50	11·50	11·—	12·—
Franki francuskie	52·—	56·—	54·—	57·—
Dolary St. Zjednocz.	73[illegible]·—	76[illegible]·—	—·—	—·—
Lei rumuńskie	10·—	11·—	—·—	—·—
Liry włoskie	28·—	30·—	30·—	32·—
Marki niemieckie	11·—	12·—	11·50	12·5
Franki szwajcarskie	—·—	—·—	130·—	140·—

Kraków, 14. kwietnia.

(Telef.) (s) Powolne zacieranie się różnic dzielnicowych i konieczność nawiązania wzajemnych stosunków gospodarczych daje się odczuć również na krajowych rynkach giełdowych. I tak: rynek papierów Małopolski i to zarówno lokacyjnych (jak np. listy zastawne Banku krajowego, Ziemskiego Banku Kredytowego), jak i papierów dywidendowych (np. akcye Banku Małopolskiego, Ziemskiego kred.), dopuszczono do obrotu i notowania na giełdzie warszawskiej. Z Małopolskich akcyi handlowych dopuszczono do obrotu na tejże giełdzie akcye Polskiego Tow. handl. Z papierów b. Kongresówki zostały dopuszczone do obrotu i notowania na giełdzie krakowskiej akcye Banku kred. w Warszawie, a z papierów dywidendowych akcye „Warszawskiego Tow. Akc. Handlu i Żeglugi". Oba te papiery wprowadzono już do ceduły giełdy krakowskiej. Z b. zaboru pruskiego zgłosiło towarzystwo C. Hartwig, mające siedzibę w Poznaniu, prośbę o notowanie swoich akcyi na giełdzie krakowskiej.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 13. kwietnia.

(PAT). Listy zastawne: Transakcye. 4 i pół prc. ziemskie 263—263.50; 4 prc. ziemskie 91—90.50; 5 prc. m. Warszawy 345—341.

Waluty i dewizy: Dolary Stanów Zjednoczon. 782—780; marki niem. gotówka 13—12.90; korony austryackie czeki 1.32; korony czesko-słowackie czeki 11.

Akcye: Bank dyskont. warszaw. I—V em. 2350; Bank kredyt. w Warszawie I—III em. 2750; Bank kredyt. w Warszawie V em. 2575; Bank Zachodni V em. 1290; Warszaw. Tow. fabr. cukru 9500; Lilpop, Rauch i Loewenstein I em. 2600, II 2525; Rudzki i Ska 19100; Starachowice I—II em. 6450; L. J. Borkowski I—VI em. 2750; Bracia Jabłkowscy I—V em. 2200; Warszaw. Tow. handl. i żeglugi I—III 2300; Żyrardów 37000.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 14 kwietnia.

(Telef.) (m) Na wczorajszej giełdzie warszawskiej tendencya dla papierów dywidendowych nie poprawiła się. Listy zastawne miejskie i ziemskie nie uległy zmianie. Waluty zagraniczne w znacznem zaoferowaniu, po niższych kursach. Rublami obrotów nie dokonywano.

KURS MARKI POLSKIEJ W ZURYCHU.

Warszawa, 14 kwietnia.

(Telef.) (m) Z Zurychu telegrafują pod datą 12 bm.: Kurs marki polskiej 0.70.

Kursów zagranicznych nie możemy dostarczyć naszym Czytelnikom, gdyż od szeregu dni stale nie dostarcza nam ich Polska Agencya Telegraficzna.

Z TARGU LWOWSKIEGO.

Lwów, 14. kwietnia.

Wczoraj na targach lwowskich przy silnej podaży artykułów spożywczych popyt był normalny. Tendencya zniżkowa trwa nadal.

Wczoraj płacono za kilo: ziemniaków 8 mk. — buraków 12 mk. — marchwi 12 mk. — cebuli 30 mk. — kapusty kiszonej 20 mk. — jabłek 80 mk. — za główkę kapusty 10 mk. — za główkę kielu 15 mk. — za główkę kalarepy 10 mk. — za kawałek chrzanu 3 mk. — za wiązkę młodej rzodkiewki 30 mk. — za wiązkę młodej cebuli lub czosnku 5 do 10 mk. — za wiązkę szczypiorku 5 mk.

Za jedno jajo płacono 6 mk. — za litr mleka 35 mk. — za kilo masła 550 mk. — za kilo sera 120 mk.

U krupiarek płacono za kilo: mąki białej pszennej 120 mk. — grysiku pszennego 130 mk. — grysiku kukurudzianego 75 mk. — mąki kukurudzianej 50 mk. — ryżu 85 do 90 mk. — jagieł 65 mk. — kaszy hreczanej 80 mk. — fasoli 60 mk. — grochu 40 mk. — cukru białego 300 mk. — cukru żółtego 230 mk.

Za kilo białego chleba płacono 120 mk. — ciemnego 50 mk. — za małą bułeczkę 6 mk. — za większą 15 mk. — za rogalek i „kaizerkę" po 15 mk.

Kronika sportowa.

Lwów, 14 kwietnia.

Dwa matche footballowe mistrza Górnego Śląska „Słupny 20" z pierwszą drużyną LKS. „Pogoń" odbędą się w sobotę i niedzielę dnia 16 i 17 kwietnia, w obu dniach o godz. 5 po poł. „Słupna 20" przybywa w najlepszym swym składzie, w którym tylko brak będzie najlepszego piłkarza Górnego Śląska A. Fabiana, zamordowanego przez „Heimatstreuerów" w zdradziecki sposób za opuszczenie szeregów niemieckich, wraz z całą falangą towarzyszy i przejście do klubów pol-

skich. Matche te zapowiadają się nader interesująco, tembardziej, że „Słupna" mając za sobą całoroczny trening, jest w świetnej formie. Składy drużyn podamy przed matchem w sobotę. Matche te odbędą się bez względu na pogodę.

Wycieczki Karpackiego Towarzystwa Narciarzy. Karpackie Towarzystwo Narciarzy urządziło w okresie świątecznym w dniach 23—25 marca kurs jazdy na nartach w Tuchli, zaś w dniach 28—31 marca wycieczkę w Gorgany. W obu wypadkach pogoda dopisała znakomicie, a także stan śniegu był zadowalający. W Gorganach narciarze dojechali koleją do Nadwórny, a stamtąd końmi i pieszo dostali się do Maksymca, gdzie nocleg u karczmarza Nazajutrz po pod Gawor, Bojaryna i Negrowo przeszli do stóp Sywul i urządzili się na noc w jednej z licznych ziemianek z czasów wielkiej wojny. Trzeciego dnia nastąpiło wyjście na Sywulę (1838 m.), której granią na Łopusznę i stąd zjazd na przełęcz Borewkę, poczem w górę na Ihrowyszcze, granią na Wysoką i długim zjazdem przez Matachów do Osmołody. Wzdłuż całej drogi spotykano liczne ślady linii bojowej, nie stanowiące jednak nigdzie przeszkody. Nocleg w Osmołodzie, skąd następnego dnia powrót koleją do stacy kolejowej Broszniów. Zarówno w Osmołodzie, jak i Broszniowie była wycieczka bardzo gościnnie podejmowana przez pp. Hilmana i Spirę, przedstawicieli firmy Gläsiger, która posiadając olbrzymi tartak w Broszniowie, eksploatuje lasy położone na stokach Gorganów. Ponieważ zaśnieżenie, jakie napotkano we wspomnianej wycieczce, było powyżej 1000 m. bardzo znaczne, a według otrzymanych później wiadomości spadły w pierwszym tygodniu kwietnia w górach obfite śniegi, przeto K. T. N. postanowiło urządzić na zamknięcie sezonu jeszcze wycieczkę na Howerlę. Wyjazd nastąpi w sobotę, 16 bm., o 9.25 rano, powrót w poniedziałek, 18 o 12 w południe. Szczegóły i zgłoszenia u p. Bujaka, Kopernika 4.

Milionowa kradzież w Podwołoczyskach.

WŁAMANIE DO KASY.

Podwołoczyska, 14. kwietnia.

(Telefonem). Wczoraj około godz. 2 popołudniu dotychczas niewyśledzeni sprawcy rozbili kasę agentury handlowej przy tut. okręgowej komisyi zakupu intendantury VI armii. Włamywacze zabrali z kasy

3.250.000 marek.

Nadto wzięli pas skórzany

z 33 sztukami rosyjskiego złota, oraz 16.000 rubli carskich

banknotami po 500 rubli.

Włamanie i kradzież spostrzeżono wczoraj popołudniu i natychmiast zawiadomiono o tem policyę państwową, która obecnie prowadzi energiczne śledztwo w tej sprawie.

Schwytanie szajki rozbijaczy wagonów.

Lwów, 14 kwietnia.

(!) W uzupełnieniu naszej notatki wczorajszej pod powyższym tytułem, podajemy dziś bliższe szczegóły tej sprawy, które wyszły na jaw podczas wczorajszego przesłuchania. Bandyci mianowicie rozbili podczas ruchu wagon między Brzuchowicami a Zawadowem i wyrzucili z niego 3 skrzynie, 1 kosz tytoniu. Łup ten bandyci zakopali w lesie. Posterunkowy pol. państw. patrolując w lesie, spostrzegł na ziemi rozsypany tytoń, a przy dalszych poszukiwaniach znalazł zakopane w ziemi 117 kg. tytoniu oraz 227 paczek a 25 gr. W czasie gdy funkcyonaryusze policyi byli zajęci przeliczaniem tytoniu, spostrzegli zbliżających się trzech osobników a to: Jana Kubalę, Jana Łozińskiego i Karola Kuźkę, którzy przybyli z 4 workami i jednym plecakiem, celem zabrania skradzionego tytoniu. Ci indagowani przyznali się, iż na drodze czeka na nich auto, którem przyjechali szoferzy Alfred Klad i Józef Soziak. Ponieważ okazało się, iż wszyscy wymienieni są bądź to wojskowymi, bądź to dezerterami, odstawiono ich do sądu

Z SALI SĄDOWEJ.

O SZERZENIE BOLSZEWIZMU.

Lwów, 14. kwietnia.

(§) Na ławie oskarżonych zasiadł wczoraj student 7 kl. gimnazyalnej gimn. Stefana Batorego, Maksymilian Berger, oskarżony o zbrodnię zdrady głównej, popełnioną przez rozszerzanie broszur czasopism bolszewickich. Przed sądem przysięgłych, któremu przewodniczył s. o. Ciebułtowski, oskarżał wczoraj pprok. Gürtler Bergera o to, że w pierwszej połowie r. 1920, chodząc do szkoły, przynosił równocześnie z książkami szkolnemi rozmaite gazety, jak „Świt", „Czyn". Gazety te broszury pozsprzedawał, lub też pożyczał kolegom do przeczytania. Szczególniejszymi względami pod względem zaufania politycznego cieszył się u oskarżonego kolega Stanisław Klimek. któremu podczas rozmowy prowadzonej na temat ofenzywy polskiej na wschodzie oświadczył, że we Lwowie wśród młodzieży możnaby stworzyć kółko komunistyczne i przyznał nawet, że we Lwowie istnieje już takie kółko, do którego należą żydzi i Ukraińcy, a Polacy w małej tylko liczbie.

W myśl wywodów adw. dra Pierackiego, który bronił wspólnie z adw. dr. Mildwurmem, sędziowie przysięgli na pytanie w kierunku zdrady głównej odpowiedzieli 12 głosami, a na drugie o gwałt publiczny 9 głosami nie, wobec czego trybunał wydał wyrok uwalniający.

PRZEWINIENIE ZAGROŻONE KARĄ ŚMIERCI.

Lwów, 14. kwietnia.

Przed wzmocnionym trybunałem wyjątkowym wyrokującym w sprawach przekupienia urzędników staje dziś kupiec rohatyński i wł. realn. Wolf Weisbraun, oskarżony o to, że chcąc obejść rozporządzenie ministerstwa aprowizacyi i rolnictwa, zakazujące wywozu z powiatu rohatyńskiego bobiku, przekupił w marcu 1920 r. w Rohatynie sekretarza namiestnictwa Ignacego Hłubowskiego, urzędującego w charakterze kierownika działu aprowizacyjnego w starostwie rohatyńskiem, w celu skłonienia go do popełnienia nadużycia władzy urzędowej w ten sposób, że ten udzielił mu imieniem starostwa pisemnego pozwolenia na wywóz z powiatu rohatyńskiego jednego wagonu bobiku i że dla upozorowania prawności tego działania zaopatrzył w fałszywą datę 2. marca 1920 r. Czynem tym Weisbraun dopuścił się zbrodni z art. 8 ustawy z 30. stycznia 1920 r. zagrożoną karą śmierci.

Z sądu wojskowego.

KRADZIEŻ Z POBICIEM.

Lwów, 14 kwietnia.

Przed trybunałem pod przewodnictwem mjr. dr. Orskiego stanęli wczoraj kpr. Stan. Haber i Stefan Topij ze stacyi zbornej Lwów, oskarżeni o to, że dnia 3 lutego 1921, zabrali w towarzystwie jeszcze innych nieznanych sprawców Grzegorzowi Romanowiczowi zegarek srebrny wartości ponad 1000 mk., a nadto w celu owładnięcia zegarkiem zadali Romanowiczowi gwałt, uderzywszy go w twarz. Ponadto akt oskarżenia zarzuca Haberowi, że uderzył w twarz i podrapał post. pol. państw. Jana Golę i Pawła Wiśniewskiego.

Na wczorajszej rozprawie osk. tłumaczyli się tem, że byli wówczas pijani, zaprzeczyli zaś kradzieży zegarka, a ponieważ nie została ona im udowodnioną, trybunał uwolnił ich od zarzutu kradzieży, a zasądził za opilstwo: Habera na 2 miesiące, a Topija na 1 miesiąc aresztu, która to kara została umorzoną aresztem śledczym.

Oskarżał kpt. dr. Popiel, bronili adw. dr. Roth i por. dr. Schwarc.

WAŻNE DLA BORYSŁAWIA I PRZEMYSŁU NAFTOWEGO

Przedsiębiorstwo handlowe Białoborski i Knopiński, Lwów, Legionów 1, poleca do bezzwłocznej dostawy po cenach okazyjnie niskich

kilka wagonów gwoździ drucianych

sortowanych w wymiarach od pół gontal do wiel ich 12" cal. bretnali, ewentualnie także częściowo. — Adres telegraficzny: Białoborski Lwów, telefon międzymiastowy Nr. 304.

Specyalis a chorób skórnych i wenerycznych

Dr. MICHAŁ SALPETER

Sykstuska 17, ord. od 8—9 i od 12—6. 10990

Firanki, kapy na łóża, kołdry, materace, narzuty, materye meblowe, poduszki pierzane poleca po najniższych cenach znany magazyn mebli pod firmą

Józef SCHUSTER, Lwów, ul. Rutowskiego 10.

Zarządy dóbr i fabryk

mogą nabyć dla służby folwarcznej i robotników BUTY i TRZEWIKI mocno wykonane po cenach bardzo przystępnych — w Hurtowni dla Konsumów, Lwów, ul. Romanowicza 11. — Na składzie także wielki zapas materyałów odzieżowych. 10964

Oryginalne szwedzkie wirówki

„DIABOLO“ 11048

hurtowo i detailicznie poleca jeneralny przedstawiciel

S. Jakubowicz, Warszawa,

Żelazna Brama 6. — Ceny na żądanie.

Co to jest 10822

? PELKA ?

KLISZARNIA

ZAKŁADY GRAFICZNE

„ARS“

Lwów, Sykstuska 32 (obok poczty głów.) wykonują wszelkiego rodzaju klisze cynkowe dla ilustracyi, dzieł artystycznych, dzienników, czasopism, cenników, anonsów oraz dla wszelkiej reklamy przemysłowo handlowej. 11009

Na bardzo liczne propozycye wymiany maszyn do pisania innych systemów na nasze maszyny

„TORPEDO“

donosimy, 11022

że na podobne transakcye zgodzić się nie możemy, gdyż ze 120 maszyn do pisania mamy z 3-ciego i ostatniego transportu zaledwie kilkanaście. Tych kilkanaście doskonałych maszyn do pisania „TORPEDO“ możemy dostarczyć jeszcze po cenie konkurencyjnej.

„PION“ Przedsiębiorstwo techn.-handlowe Lwów, Lwowska 48.

PIŁKI NOŻNE i wkładki do tychże poleca

JAKÓB ROSENMAN, AKADEMICKA L. 26.

Kupuję używane płyty gramofonowe. 10919

TANIO!

Świeży transport pończoch! Sprzedaje po cenach fabrycznych prawdziwe niciane. Dams is po 100 Mp., męskie skarpetki po 55 Mk., dziecinne 75 Mk., firma 10958

M. Mordkowicz

Fabryczny skład pończoch. Słoneczna 9.

BECZKI żelazne

200 litrowe na spirytus, benzynę itd.

poleca HIL. BADIAN,

Lwów, Janowska 24. 10414

OBRĄCZKI ŚLUBNE!

sprzedaje **najtaniej** 10671

H. GUTTERMANN, Lwów, Sykstuska l. 11.

ROWERY

płaszcze, węże, oraz części składowe do tychże, poleca Zakład mechanicz. **B. CHOWEN i N. ARNOLD** Lwów, Fredry l. 2, (róg Batorego). Warsztaty reperacyjne dla naprawy rowerów, motocykli i gramofonów. Kupuje używane rowery motocykle i gramofony 10577

TUTKI i BIBUŁKI CYGARETOWE

każdej marki poniżej cen fabrycznych poleca

MICHAŁ HACKEL

DOM EKSPORTOWO-HANDLOWY 10532

LWÓW — Kazimierzowska l. 4.

Większy inwentarz budowl. mamy zaraz do sprzedania

Szyny, wózki od 40 cm. do 1435 mil. rozpiętości toru, łączniki, śruby, gwoździe, łożyska, pompy centryfugalne, o średnicy 15 do 24 cm. pompy jedno i dwutłokowe o średnicy 8 do 9 cm., urządzenia kuźni z narzędziami, łopaty, kilofy, podbijacze, świdry, młoty, rafy, formy do rur betonowych i płyt chodnikowych, łańcuchy, liny, kafary, wielokrążki, okucia do pilotów, lampy i wentylatory tunelowe, przyrządy wiertnicze, stal francuska w sztabach, śruby i strzemiączka do strojów Rosslera, nadto różne narzędzia ślusarskie, kowalskie, ciesielskie i monterskie, tudzież wiele różnych przyborów budowlanych. Wyjaśnień i szczegółowych wykazów udzieli **„KAFAR“**. Przedsiębiorstwo budowlane we Lwowie, u. św. Zofii 3. 11141

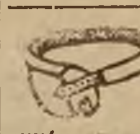

KLISZ.-FOTOGRAF. używane do umycia, kupuje wszelką ilość i płaci najwyższe ceny. — Prosimy podać ilość i formaty. Fabryka widoków szklannych **„ARS“**, Zawiercie, ziemia Piotrk. 10786

Baczność Panie! Najnowsze pleci nki słomkowe we wszystkich kolorach i gatunkach poleca **I. Kraj. Fabr. Kapeluszy Rudolfa NEUWELTA Lwów, ul. Balonowa 3.** Ceny fabryczne. Zamówienia hurtowne i detaliczne uzupełniamy natychmiast. 9710

Specyalista w wyrobie bandaży przepuklinowych i rupturowych **M. L. Polaczek w Samborze 226,** poleca ponadto opaski na gumach przeciw obwisłości brzucha. Opaski na oberwanie się. Opaski na poprawienie figury. Pesary przeciw wypadaniu macicy. Pończochy gumowe na żylaki nóg. Prostotrzymacze. Moczniki gumowe dla osłabionych na pęcherz dla pań i mężczyzn. 11045

CZAS ODNOWIC PRZEDPŁATĘ!

SUKNA najlepszej jakości angielskie (s ampiliami uwidocznione) poleca po cenach hurt. znana firma **BOMBACH i WEISS** Lwów, Legionów 41, w parterze w podwórzu **Sprzedaż hurtowna i detailiczna.** 11091

WYDZIAŁ POWIATOWY

L. 642/21. Żywiec, dnia 30 marca 1921.

Wydział Rady powiatowej w Żywcu rozpisuje niniejszem

KONKURS

na posadę lustratora majątków gminnych.

z terminem do wnoszenia podań do 30 kwietnia b. r.

Ubiegający się o tę posadę winni będą przedłożyć:

1. metrykę urodzenia na dowód, że nie przekroczyli 40 lat życia,

2. świadectwo zdrowia,

3. dowód ukończenia conajmniej czterech niższych klas średniego zakładu naukowego i świadectwo z egzaminu przepisanego rozp. Wydziału krajowego z 20-go maja 1898 L. 25422 dz. u. kr. Nr. 88 dla sekretarzy i kontrolorów gmin podległych ustawie z roku 1896 względnie świadectwo z egzaminu z rachunkowości państwowej wraz z dowodami znajomości administracyi gminnej,

4. oraz wykazać conajmniej 2-letnią praktykę przy władzach państwowych lub autonomicznych.

Kandydaci z praktyką przy Wydziałach powiatowych mają pierwszeństwo.

Do posady powyższej przywiązane są pobory IX. stopnia urzędników państw. z wszelkimi dodatkami.

Po dwóch latach prowizorycznej i zadowalającej służby może nastąpić stabilizacya i nadanie prawa do emerytury wedle normy państw. statutu emerytalnego.

10994

Za prezesa Rady powiatowej
Starosta:
MIĘSOWICZ m. p.

NIEPRZEMAKALNE PELERYNY z kapturami oraz PALTA

wszystkich rozmiarów (dla młodzieży i dorosłych) poleca ze składu **DOM AGENTUROWO-KOMISOWY**

OBERMILLER, BLATT i S-ka

WARSZAWA, LESZNO Nr. 28. 10812 **Tel. 237—72 i 256—36.**

Sprzedaż wyłącznie hurtowna po cenach niskich.

Nakładem „Spółki akcyjnej wydawniczej“. Redaktor naczelny Dr. ROGER BATTAGLIA. Zastępca redaktora nacz. JERZY KONARSKI
Drukiem Spółki druk. „Prasa“ ul. Sokoła 4. Odpow. redaktor: MARYAN MACHALSKI.